

Plan Odnowy Miejscowości Chociczka i Żerniki na lata 2015-2020

Spis treści

Wstęp.....	4
1. Charakterystyka miejscowości.....	5
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.....	9
3. Ocena mocnych i słabych stron.....	10
4. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia angażujące społeczność lokalną.....	13
5. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych.....	14
Spis rycin.....	16
Spis tabel.....	16

Wstęp

Zagwarantowanie rozwoju lokalnego wymaga zaplanowanego i konsekwentnego działania władz lokalnych przy udziale lokalnej społeczności. Postępowanie zgodne z planem czy strategią pozwala na kompleksowe działanie w różnych dziedzinach życia lokalnego – gospodarczej czy społecznej. W ten sposób można zapewnić jednostce zrównoważony rozwój.

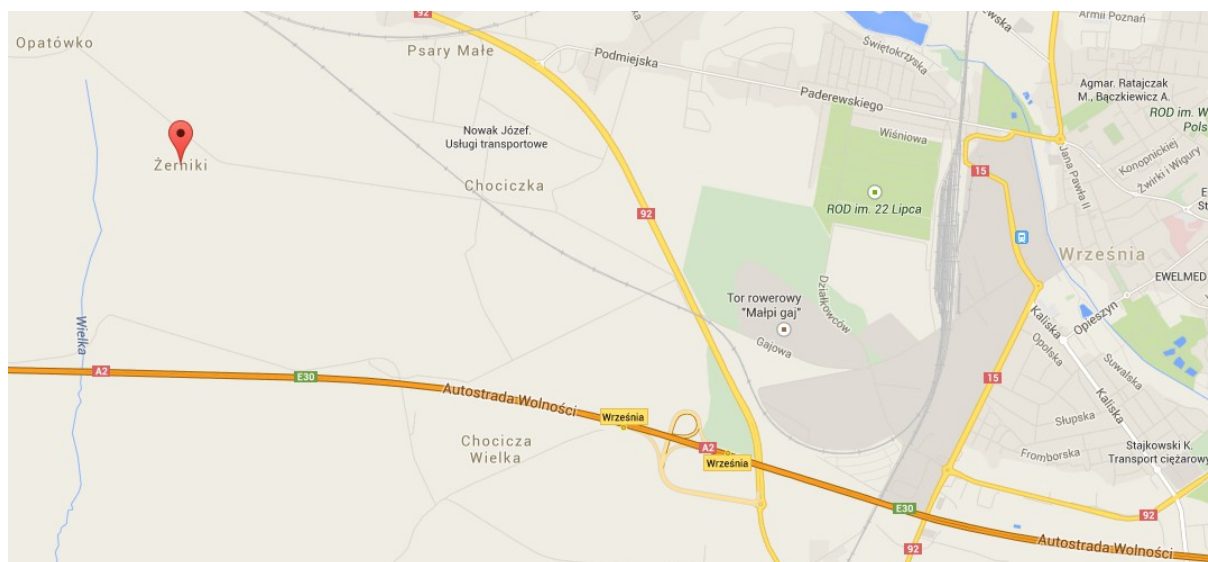
W tworzenie planów rozwoju – niezależnie od tego, jak nazwiemy te dokumenty – należy zaangażować lokalną społeczność. Budujemy w ten sposób poczucie tożsamości lokalnej oraz odpowiedzialności za losy najbliższego otoczenia mieszkańców. Trzeba również pamiętać, że zwłaszcza w mniejszych miejscowościach – mieszkańcy chętnie współpracują przy organizacji przedsięwzięć na rzecz swoich „małych ojczyzn”. Tym bardziej należy ich angażować do tworzenia dokumentów strategicznych/prorozwojowych, a także do ich realizacji.

Plany Odnowy Miejscowości – chociaż dotyczą niewielkich terytoriów (wsi czy sołectw) – mają ogromne znaczenie dla rozwoju lokalnego, porównywalne do wagi, jaką mają dokumenty strategiczne nawet na poziomie krajowym. Stąd też istotne jest, aby opierały się na rozpoznaniu otoczenia jednostki i na tej podstawie wysuwały propozycje priorytetów rozwojowych.

Poprawa jakości i standardu życia w różnych miejscowościach nie jest możliwa bez przeznaczania na różnego rodzaju inwestycje (nie tylko infrastrukturalne, ale również w kapitał społeczny) środków finansowych. Jednym ze źródeł tych funduszy jest nowa perspektywa unijna na lata 2015-2020. Plany Odnowy Miejscowości mają również znaczenie pragmatyczne - mają bowiem pomagać przy aplikowaniu o środki z funduszy unijnych.

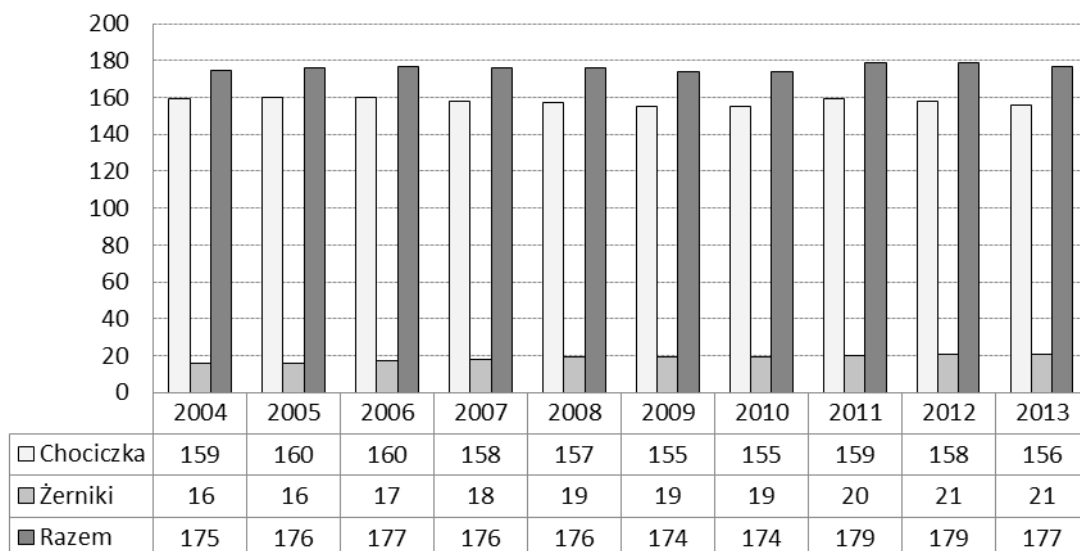
1. Charakterystyka miejscowości

Chociczka to wieś położona w odległości 3 km od Wrześni (od strony zachodniej), tuż przy drodze krajowej nr 92 i linii kolejowej między Wrześnią a Poznaniem. Żerniki leżą natomiast na zachód od Chociczki, oddzielone od niej są linią kolejową. Obie miejscowości od południa ograniczone są autostradą A2.

Ryc. 1 Położenie wsi Chociczki i Żerniki
Źródło: <https://www.google.pl/maps/>

Liczba mieszkańców w obu miejscowościach ulega dość dużym zmianom. W 2013 r. jednak łącznie mieszkało w nich 176 osób przy czym większość (156) w Chociczce. Żerniki są dosyć specyficzną miejscowością, w pewnym momencie mieszkały tam zaledwie 2 rodziny, brakowało nawet tablicy informującej o tym, że wjeżdża się na jej teren.

Ryc. 2 Liczba mieszkańców wsi Chociczka i Żerniki w latach 2004-2013.
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w Urzędzie Miasta i Gminy we Wrześni.

O historii obu miejscowości wiadomo stosunkowo niewiele. W średniowieczu w Żernikach mieszkali ci, którzy „mierzyli ziemię żerdzią”, o czym świadczy nazwa miejscowości. W XVIII i XIX w. istniał w nich majątek złożony z dworu i zabudowań folwarcznych. Nie zachował się jednak już żaden jego ślad, również dawny folwark uległ zniszczeniu. W 1. poł. XIX w. Stanisława Węsierska ze Sławoszewskich, wdowa, do której należała wówczas nieruchomość, podzieliła dobra, uwłaszczyła chłopów. Wiadomo jeszcze, że w 1876 r. właścicielem tych dóbr był Wawrzyn Kubacki, należał też do Tadeusza Chełmickiego., a od 1897 r. – Feliksa Ostoja-Alkiewicza. Upadek wsi nastąpił po II wojnie światowej: majątek włączono do tutejszego PGR-u, a wieś zasiedlili jego pracownicy. Kiedy natomiast PGR uległ likwidacji, mieszkańcy Żernik zaczęli stąd wyjeżdżać w poszukiwaniu pracy. W latach 90. stały tu 2 czworaki zamieszkałe przez ok. 6 rodzin¹.

Obecnie pozostałości po zespole folwarcznym obejmują murowane: czworak nr 2, trojak nr 1, stodołę, magazyn, spichrz, stajnię i oborę, oraz pozostałości murowanego ogrodzenia z końca XIX wieku. Całość należy do Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Zostały one wpisane do rejestru zabytków pod numerem 206/Wlkp/A (wpis z 20. 09. 2005 r.).

¹ [http://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%BBerniki_\(powiat_wrzesi%C5%84ski\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%BBerniki_(powiat_wrzesi%C5%84ski))

Ryc. 3 Dwór w Żernikach

Źródło: <https://www.facebook.com/durczykiewicz/photos>

Chociczka przez I wojnę światową należała do hrabiów Ponińskich (ich dobra obejmowały część dzisiejszej Chociczki, Sławna i Obłaczkowa). Chociczka z kolei w czasie II wojny światowej nazywała się Feldhofen. Polskich mieszkańców wysiedlono, natomiast do wsi sprowadzili się Niemcy. Mężczyźni ze wsi w dużej mierze brali udział w działaniach wojennych. Hitlerowcy natomiast prowadzili tu obóz pracy dla ludności żydowskiej – pracowali oni przy pracach konserwacyjnych przy torach kolejowych. W latach 50. i 60. We wsi stała świetlica wiejska, jednak rozebrano ją w latach 70. (był to jeszcze budynek drewniany). Wieś zelektryfikowano w latach 50. Przy drodze z Opatówka do Chociczki stała cegielnia, do której glinę czerpano z pobliskich pól². Chociczka była dawniej podzielona na dwie części. Jedna nosiła dawniej nazwę Hub Żernickich, bowiem to Żerniki były bardziej znaczące. Druga – tzw. Czojki – leżała bliżej Wrześni. Istnieją tu także dwie polne drogi – Napoleonka (którą podobno przemaszerowały w 1812 r. wojska Napoleona I Bonaparte) i Gnieźnianka.

W Chociczce nie ma sieci kanalizacyjnej.

² <http://www.ssp-chwalibogowo.wrzesnia.pl/historia/okolicaChociczka.html>.

Poza drogą krajową nr 92 przez teren Chociczki biegną drogi gminne:

- nr 411551 P o przebiegu Chociczka – Września i klasie L; długość 2,7 km – jezdnia bitumiczna;
- nr 411557 P o przebiegu Chocicza Wielka – Chociczka i klasie L; długość 1,78 km; jezdnia bitumiczna na odcinku 600m i gruntowa na odcinku 1,18 km.

Z kolei przez Żerniki przebiega droga gminna 404536 z Opatówka w gminie Nekla. Odcinek na terenie wsi liczy 2,89 km, posiada kategorię L. Na odcinku 1,36 km droga posiada nawierzchnię tłuczniową, natomiast 1,53 km nawierzchnię gruntową naturalną.

W Chociczce funkcjonuje zaledwie jeden podmiot prowadzący działalność gospodarczą, w Żernikach nie występuje żaden. Według Krajowego Rejestru Sądowego w żadnej z dwóch miejscowości nie zarejestrowano przedsiębiorstwa³. Poziom bezrobocie nie jest tu jednak wysoki - w Chociczce bez pracy pozostaje 5 osób, w Żernikach jedna. Pozwala to sądzić, że mieszkańcy sołectwa pracują w zakładach pracy w innych miejscowościach lub zajmują się rolnictwem.

Dzieci z obu miejscowości uczęszczają do Samorządowej Szkoły Podstawowej w Chwalibogowie, Gimnazjum nr 2 im. Andrzeja Prądzyńskiego we Wrześni lub Gimnazjum z Oddziałami Przystosowanymi do Pracy we Wrześni.

---

³ Należy pamiętać, że KRS nie obejmuje osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Każda jednostka terytorialna, w tym także wieś czy sołectwo opiera swój rozwój na posiadanych zasobach, które je wyróżniają i mogą stanowić potencjał dla kreowania działań w zakresie odnowy czy rewitalizacji. Diagnoza przeprowadzona na rzecz sołectwa pozwoliła zagregować zasoby w trzy podstawowe grupy:

Zasoby przyrodnicze i historyczne

- zabytkowy zespół folwarczny z XIX wieku (obiekt jest w złym stanie technicznym),
- bliskość Zalewu Wrzesińskiego.

Zasoby infrastruktury technicznej

- sieć wodociągowa,
- sieć dróg gminnych,
- bliskość autostrady A2 oraz drogi krajowej nr 92 (w Chociczce),
- drogi rowerowe

3. Ocena mocnych i słabych stron

W etapie diagnostycznym poprzedzającym określenie celów i zadań bardzo pomocną i często stosowaną metodą pozyskiwania danych i lepszego poznania jednostki jest analiza SWOT. Jej nazwa stanowi akronim angielskich słów:

- **S**trengths (mocne strony),
- **W**eaknesses (słabe strony),
- **O**pportunities (szanse),
- **T**hreats (zagrożenia).

Tab. 1 Schemat analizy SWOT.

		charakter oddziaływania czynnika	
		pozytywny	negatywny
czynniki występowania	wewnętrzne	S silne strony	W słabe strony
	zewnętrzne	O szanse	T zagrożenia

Źródło: „Planowanie strategiczne. Poradnik dla pracowników administracji publicznej”.

Czynniki wewnętrzne ze względu na ich charakter oddziaływania dzielimy na:

- mocne strony, czyli atuty (czynniki wewnętrzne pozytywne) miejscowości to zjawisko bądź zasoby pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju jednostki, na które bezpośredni wpływ ma sama gmina (mieszkańcy, instytucje, władze samorządowe);
- słabe strony (czynniki wewnętrzne negatywne) to zjawisko bądź deficyty ograniczające możliwości rozwoju sołectwa, na które bezpośredni wpływ ma sama jednostka.

Podobnego podziału dokonać można analizując potencjalny wpływ czynników zewnętrznych. Szanse (czynniki zewnętrzne pozytywne) to zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do

rozwoju oraz osłabiają zagrożenia. Zagrożenia (czynniki zewnętrzne negatywne) – to wszystkie czynniki zewnętrzne, które postrzegamy jako bariery rozwoju jednostki, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. O ile możliwość kreowania mocnych stron i niwelowania jest w zasięgu naszych możliwości – możemy podejmować określone decyzje, o tyle zarówno na szanse jak i zagrożenia nie mamy wpływu występują one w otoczeniu i na ich występowanie mają wpływ inne podmioty. Możemy je jednak wykorzystywać i dostosowywać się.

W efekcie prac przeprowadzonych w trakcie warsztatów z mieszkańcami i liderami lokalnymi otrzymano cztery listy: silnych stron sołectwa (takich, które należy wzmacniać), słabych stron (takich, które trzeba niwelować), szans (tych, które należy wykorzystywać) oraz zagrożeń (tych, których należy unikać).

Analiza SWOT dla miejscowości Chociczka i Żerniki

Mocne strony

- bliskość Wrześni,
- niewielka odległość do Zalewu Wrzesińskiego,
- bliskość drogi nr 92 i autostrady A2,
- zabytkowy zespół folwarczny w Żernikach.

Słabe strony

- brak kanalizacji,
- brak połączeń komunikacją zbiorową,
- brak przystanku kolejowego,
- brak boiska, na którym można organizować imprezy dla mieszkańców.

Szanse

- środki finansowe w nowej perspektywie unijnej, możliwe do wykorzystania na poprawę infrastruktury technicznej (zwłaszcza dostępność środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich),
- środki finansowe dla rozwoju rolnictwa,
- wytyczenie tras rowerowych.

Zagrożenia

- zbyt małe środki finansowe w stosunku do potrzeb zwłaszcza w zakresie infrastruktury,
- słaba promocja regionu,
- słaba jakość drogi, które są mimo bliskości węzła autostradowego,
- brak atrakcji.

4. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia angażujące społeczność lokalną

W celu osiągnięcia wymiernych efektów oraz przyspieszenia tempa przekształceń proponuje się następujące **kierunki rozwoju**:

POPRAWA WARUNKÓW INFRASTRUKTURALNYCH

Sieć dróg w miejscowościach Chociczka i Żerniki nie jest rozwinięta. Niektóre z nich nie posiadają nawierzchni bitumicznej, a jedynie gruntową bądź tłuczniową. Jedną z inwestycji, jaką należy więc zrealizować jest wymiana nawierzchni tych dróg i zastosowanie na nich asfaltu. Przygotować można również trasy rowerowe, łączące Chociczkę z innymi miejscowościami, co może zachęcić np. mieszkańców Wrześni do weekendowych przejazdów.

Istotnym z punktu widzenia poprawy skomunikowania miejscowości z miastem i sąsiednimi miejscowościami jest budowa przystanku autobusowego oraz uwzględnienie sołectwa na mapie wewnątrzgminnych połączeń autobusowych.

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW PRZEZ DZIAŁANIA AKTYWIZACYJNE I DBAŁOŚĆ O INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ

Mieszkańcy nie są zrzeszeni w żadnym stowarzyszeniu, nie funkcjonuje żadne Koło Gospodyń Wiejskich, nie ma także żadnego boiska ani placu zabaw. Można w związku z tym wygospodarować teren pod jeden z tych obiektów, aby zapewnić możliwość spędzania wolnego czasu przynajmniej młodszym mieszkańcom miejscowości.

5. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych

Tab. 2 Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych

Zadanie	Opis przedsięwzięcia	Szacunkowy koszt inwestycji	Termin realizacji	Planowane źródła finansowania
POPRAWA WARUNKÓW INFRASTRUKTURALNYCH				
Wymiana nawierzchni dróg	Wykonanie prac w zakresie wymiany nawierzchni dróg w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczestników ruchu w sołectwie i ułatwi dojazd	500 000,00 zł	2015-2021	Program Infrastruktura i Środowisko, środki własne gminy
Budowa trasy rowerowej	Droga rowerowa np. w kierunku Zalewu Wrzeńskiego może spowodować wzrost atrakcyjności miejscowości.	500 000,00 zł	2016-2017	Program Infrastruktura i Środowisko, środki własne gminy
Stworzenie przystanku autobusowego w Chociczce	W żadnej z miejscowości sołectwa nie ma przystanku autobusowego. W związku z tym mieszkańcy nie mają możliwości dojazdu do Wrześni czy np. do Psar Małych, w których znajduje się świetlica wiejska.	100 000,00 zł	2016	PKS Gniezno Sp. z o.o., środki własne gminy
POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW PRZEZ DZIAŁANIA AKTYWIZACYJNE I DBAŁOŚĆ O INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ				

Budowa placu zabaw i boiska	W związku z małą liczbą mieszkańców sołectwa, plac zabaw nie musi obejmować wielu urządzeń dla dzieci. Jednak boisko i kilka urządzeń może uatrakcyjnić dzieciom i młodzieży czas – mogliby bawić się bądź organizować zawody sportowe, można również organizować dożynki czy zabawy na dzień dziecka.	50 000,00 zł	2016	środki gminne, środki UE
-----------------------------	--	--------------	------	-----------------------------

Źródło: opracowanie na podstawie wniosków inwestycyjnych

Spis rycin

Ryc. 1 Położenie wsi Chociczki i Żerniki.....	5
Ryc. 2 Liczba mieszkańców wsi Chociczka i Żerniki w latach 2004-2013.....	6
Ryc. 3 Dwór w Żernikach.....	7

Spis tabel

Tab. 1 Schemat analizy SWOT.....	10
Tab. 2 Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych.....	14

Przewodniczący Rady Miejskiej we Wrześni

/-/Waldemar Grześkowiak